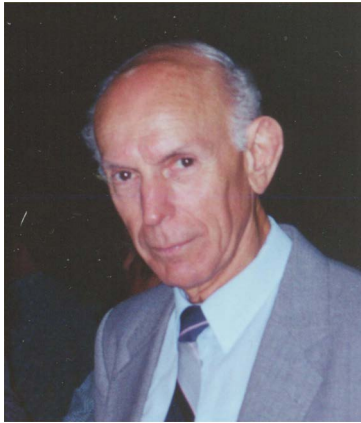

PROFESOR BRANKO MAKAROVIČ – IN MEMORIAM

(1927–2014)

Slovenska geodetska stroka je na pragu letošnje pomladi izgubila izjemnega znanstvenika svetovnega slovesa, prof. dr. Branka Makaroviča. Deloval je predvsem na področju fotogrametrije, po svoji bogati raziskovalni, znanstveni in pedagoški poti pa je stopal na Nizozemskem. Slovenski geodetski javnosti zaradi tega morda ni bil širše poznan, v svetovni fotogrametrični skupnosti pa je v dejavnem obdobju veljal za vrhunskega znanstvenika, izumitelja, pedagoga in avtoriteto, ki je odločilno vplivala na razvoj fotogrametrične znanosti in stroke.

Profesor Branko Makarovič se je rodil leta 1927 v Mariboru, kjer je končal osnovno šolo in gimnazijo. Leta 1952 je končal študij geodezije na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Zaposlil se je na Geodetskem zavodu Slovenije ter nato na Inštitutu za geodezijo in fotogrametrijo. Od samega začetka strokovne poti ga je zanimalo raziskovalno in znanstveno delo, zato je nadaljeval doktorski študij na FAGG in v začetku leta 1962 pridobil doktorski naziv. Takratne razmere za znanstveno in raziskovalno delo doma niso bile ugodne, zato je po doktoratu sprejel povabilo rektorja svetovnega izobraževalnega in raziskovalnega centra za fotogrametrijo s sedežem na Nizozemskem, poznanege po kratici ITC (International Training Center), ter se tam zaposlil kot docent in znanstveni sodelavec. Zaposlitev na ITC, ki je bila na začetku mišljena kot začasna, je nato trajala do njegove upokojitve, pridobil je tudi naziv rednega profesorja. Profesor Makarovič je imel tam predvsem v začetnem obdobju ugodne razmere za znanstveno in pedagoško delo, pozneje, ko je bil že v zrelih letih, pa je bil, kot mi je povedal v osebnem razgovoru, večkrat tudi razočaran nad usmeritvami ITC-ja (dajanje prednosti managementu pred znanstvenimi vsebinami), vendar mu je ostajal zvest, čeprav brezkompromisno usmerjen v znanost.

Njegovo znanstveno-raziskovalno delo je bilo osredotočeno na področje numerične (analitične) in digitalne fotogrametrije, kjer je razvijal avtomatizirane procese, integrirane fotogrametrične sisteme in konstruiral fotogrametrične instrumente. V zvezi s slednjim je patentiral avtomatični fotogrametrični aparat za parcialno poliedrično redresiranje. V številnih izvirnih znanstvenih objavah in publikacijah je obravnaval in razvijal takrat popolnoma nove tehnologije in postopke, kot so izdelava digitalnega ortofota,

fotogrametrično digitalno monokartiranje, slikovno ujemanje, poleg tega je vpeljeval inovativne koncepte za preizkušanje fotogrametričnih instrumentov in sistemov. Zavedal se je, da fotogrametrija kot znanost služi za pridobivanje kakovostnih prostorskih podatkov, ki so potrebni na številnih drugih področjih, zato se je ukvarjal tudi z interdisciplinarnimi pristopi, kot so integracija in optimiziranje fotogrametričnih procesov v sistemih GIS, razvoj splošnih modelov in postopkov za vrednotenje kompleksnih sistemov idr. Poleg tega je pisal učbenike in uvajal predmete, ki jih je zahteval razvoj novih tehnologij. Bil odličen pedagog in mentor številnim doktorskim študentom, ki so njegovo znanje prenesli na vse konce sveta. Z izjemno aktivno vlogo je veliko prispeval tudi k delu in razvoju mednarodne organizacije za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje (ISPRS – International Society for Photogrammetry and Remote Sensing). Bil je član in predsednik številnih znanstveno-tehničnih delovnih skupin v ISPRS-u, imel je številna predavanja na znanstvenih kongresih in simpozijih organizacije. Če povzamem: bil je soustvarjalec in glasnik novih tehnologij ter postopkov v fotogrametriji, ki so še danes strokovno temeljni in si brez njih ne moremo zamisliti sodobne stroke.

Osebno sem profesorja Branka Makaroviča spoznala, ko je bil že v pokoju in je v Slovenijo prihajal na obiske. Od takrat sva si redno dopisovala. Odstopil nam je tudi celotno svojo strokovno knjižnico s pomembnimi publikacijami, ki pričajo o razvoju fotogrametrije v nekem obdobju. Dogajanje v Sloveniji je prek medijev in osebnih stikov skrbno spremljal ter do konca življenjske poti sledil novostim v stroki. V spominu mi bo ostal kot izjemno tankočuten in pozoren človek visokih etičnih načel.

Mojca Kosmatin Fras

Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani